

บทที่ 4

บทบาทและคุณค่าของตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย

- 4.1 บทบาทและคุณค่าของผู้หญิงแบบเก่า
 - 4.1.1 ลูกสาวที่ทำตามพ่อแม่
 - 4.1.2 ภรรยาแบบเก่า
 - 4.1.3 แม่แบบเก่า
 - 4.1.4 อาชีพแม่บ้าน
 - 4.1.5 มีแนวคิดตลอดลูกชายให้ครอบครัว
 - 4.2 บทบาทและคุณค่าของผู้หญิงแบบใหม่
 - 4.2.1 ลูกสาวที่ทำตามใจตนเอง
 - 4.2.2 แม่แบบใหม่
 - 4.2.3 วิชาชีพสมัยใหม่
 - 4.2.4 มีแนวคิดทำธุรกิจเล็ก ๆ ของตน
 - 4.2.5 อยู่ในอาชีพที่ตนชอบ
 - 4.2.6 ผู้หญิงต้องการมีการศึกษามากขึ้น
 - 4.3 บทบาทและคุณค่าของผู้หญิงแบบผสม
 - 4.3.1 ลูกสาวที่เชื่อฟังด้วยและต้องการเป็นตัวของตัวเองด้วย
 - 4.3.2 ภรรยาแบบดูแลครอบครัวและแบบกล้าแสดงความคิดของตน
 - 4.3.3 อาชีพแบบผสม
 - 4.3.4 มีแนวคิดเป็นผู้สืบอาชีพของครอบครัว
- ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 บทบาทและคุณค่าของผู้หญิงแบบเก่า

บทบาท หมายถึง การแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลตามลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หรือได้รับมอบหมาย การปฏิบัติหน้าที่ทำให้เกิดบทบาทของบุคคล หรือบทบาทของบุคคล ก่อให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่

บทบาทและคุณค่าของผู้หญิงชาวจีนสามารถแบ่งได้ 3 แบบ ได้แก่ ผู้หญิงชาวจีนแบบเก่า

ผู้หญิงชาวจีนแบบใหม่ และผู้หญิงชาวจีนแบบผสม

4.1.1 ลูกสาวที่ทำตามพ่อแม่

การแต่งงานที่คนสมัยนี้เข้าใจกันคือ คนสองคนรักกันแล้วก็ตัดสินใจมาใช้ชีวิตด้วยกัน ปัจจุบันทุกคนมีสิทธิ์เลือกคู่ครองด้วยตนเอง แต่ในสมัยก่อนคนจีนแต่งงานจะไม่สามารถเลือกคู่ด้วยตนเอง ผู้ใหญ่เป็นคนเลือกให้ ระบบการแต่งงานนี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความรักรที่แท้จริง เข้าว่ากับเจ้าสาวแต่งงานกันโดยไม่เคยเห็นหน้ากันมาก่อน พ่อสื่อแม่สื่อทำหน้าที่ตั้งแต่คู่ตัว คู่ขอ และจัดพิธีแต่งงาน ลูกก็ไม่กล้าคัดค้านการจัดการของผู้ใหญ่ เพราะถือว่าไม่มีความกตัญญู ลูกต้องทำตามที่ผู้ใหญ่จัดการให้

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ได้เสนอในเรื่องระบบการแต่งงานโดยที่เหมยเกิดแบบเก่า ครอบครัวมีฐานะ เธอเป็นคนที่มีการศึกษาสูง เหมยเสียแม่ไปตั้งแต่อายุน้อย เธอเป็นลูกสาวคนเดียวของพ่อ พ่อจึงหวังว่าจะหาลูกเขยดี ๆ เพื่อสืบสกุล จึงไปปรึกษาแม่สื่อเรื่องการแต่งงานของเหมย ดังที่กล่าวว่า

อ้อ...มาพอดี นี่ไงละดอกเหมย ปีนี้อายุสิบเจ็ดปีแล้ว ถึงแม้ว่าดอกเหมยจะ
 กำพร้าแม่ แต่งงานบ้านงานเรือน งานเย็บปักถักร้อยอบรมมาอย่างกุลสตรี อาเหมย...
 รู้จักแม่สื่อเสียซิลูก แม่สื่อเขื่อนี้ทำหน้าที่แม่สื่อให้คู่บ่าวสาวมาแล้วนับไม่ถ้วน
 ล้วนแต่แต่งงานอยู่กินกันเจริญรุ่งเรือง มีลูกหลานสืบสกุลมากมาย”
 หญิงสาวรู้สึกร้อนรน...ขยับก้าวเข้ามาด้วยแรงรังของสาวใช้ หล่อนยื่น
 ก้มหน้าหนึ่ง ๆ เพื่อให้สายตาของแม่สื่อเขยกวาดไปทั่วร่างอย่างพิจารณารวกับ
 ดวงตาคู่นั้นเป็นคำพิพากษา...

(ดงดอกเหมย. 2544 : 3)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ไม่ว่าลูกสาวชาวจีนจะเก่งอย่างไรก็ตาม ลูกสาวไม่มีสิทธิ์จะตัดสินใจเรื่องใดได้ โดยเฉพาะเรื่องการแต่งงาน จะปฏิเสธการจัดการของผู้ใหญ่ไม่ได้ มีทางเลือกได้ก็คือทำตามและก็ทำให้ดีที่สุด ถ้าไม่ทำตาม ตระกูลจะจัดการให้นำลูกผู้หญิงมาลงโทษ การที่ครอบครัวจีนต้องทำแบบนี้ก็เพราะว่ากลัวว่าลูกสาวจะทำอะไรไม่ดี เสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ดังนั้น การที่ลูกสาวเชื่อฟังตามพ่อแม่ก็เพราะต้องการจะแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ และช่วยรักษาศักดิ์ศรีของพ่อแม่และชาติตระกูล

นวนิยาย เรื่อง โปแต่นกสิบสุดท้าย ดาหลาเป็นลูกคนโตของอาฉางกับอาชิน ในฐานะเป็นลูกสาวคนโต เธอต้องช่วยพ่อแม่ดูแลน้อง ช่วยลดภาระของพ่อแม่ และก็พยายามทำตัวให้ดี เพื่อเป็นแบบอย่างของน้อง ดังนั้น พ่อแม่สั่งอะไรเธอก็ทำตาม ไม่ว่าตัวเธอจะยอมหรือไม่ก็ตาม ดังที่กล่าวว่า

อาฉางพูดด้วยน้ำเสียงเข้มเป็นงานเป็นการ ทุกคนรู้ว่ายามใดที่ผู้เป็นพ่อ

หรือแม่พูดภาษาจีนกับลูก ๆ นั้นหมายถึงเรื่องนั้นใครจะทำไมไม่สนใจ หรือ
 ไม่ใส่ใจไม่ได้ความหมายที่พูดมาทั้งหมดคือ ดาหลาเป็นลูกคนโตต้องดูแลครอบครัว
 ...เป็นลูกผู้หญิงที่ก็ต้องเชื่อฟังพ่อแม่...ลูกต้องแต่งงานกับคนที่พ่อแม่เลือกให้...
 ลูกกตัญญูจะพบกับความเจริญ

...

แต่ดาหลาก็ไม่ได้เห็นแก่ความสุขสบายที่จะได้รับ เพราะเธอยังไม่เคยรู้จัก
 ความรักจึงไม่แน่ใจกว่าเธอจะใช้ชีวิตอยู่กับคนที่เธอไม่ได้รักได้หรือไม่และได้
 ดีแค่ไหน

(โบทันกลีบสุดท้าย. 2551 : 54-55)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า แม่แต่อาชินเองก็เห็นใจลูกสาว การที่เชื่อฟังตามพ่อแม่ก็เท่ากับทำให้
 ลูกสาวชาวจีนยกเลิกความฝันของตนเอง เกิดเป็นมนุษย์ ทุกคนก็มีความคิดของตนเอง แต่ในสายตา
 ของผู้ใหญ่ชาวจีน ความคิดของตนเองก็ต้องให้ลูกทำตาม เกิดเป็นลูกสาวของครอบครัวชาวจีน
 การจัดการชีวิตของตนเองไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องคำนึงถึงความรู้สึกของทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะ
 ความรู้สึกของผู้ใหญ่ สิ่งที่ต้องจำอยู่ตลอดก็คือเรื่องกตัญญู ไม่ทำให้ชีวิตของพ่อแม่ลำบาก การทำ
 ตามพ่อแม่คือบทบาทของผู้หญิงชาวจีนในฐานะลูกสาวที่มีคุณค่าในด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่

นวนิยาย เรื่อง บัวเลี้ยงน้ำ จัตุรัส (หลี่) เป็นลูกผู้หญิง พ่อแม่ของหลี่ปฏิบัติต่อเธออย่าง
 กดขี่ จนทำให้เพื่อนบ้านเกิดความเห็นใจต่อหลี่ ดังที่กล่าวว่า

...ชีวิตวัยเด็กของหล่อนขมขื่นและถูกกดขี่มาก หล่อนต้องตื่นนอนตั้งตีสี่
 กว่า ๆ ช่วยพ่อแม่เตรียมของขาย เพราะบ้านของหล่อนเป็นตึกแถวและพ่อแม่อาชีพ
 ขายชาหามู

(บัวเลี้ยงน้ำ. 2546 : 41)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า หลี่ทำตามคำสั่งของพ่อแม่ เพราะว่าพ่อแม่เป็นคนที่ให้ชีวิตแก่เธอ
 ลูกสาวชาวจีนต้องสำนึกเรื่องความกตัญญูอยู่ตลอดเวลา การเชื่อฟังตามพ่อแม่เป็นเรื่องหนึ่งที่ลูก
 ควรปฏิบัติตาม การคัดค้านคำสั่งของผู้ใหญ่เป็นเรื่องที่ผิดคุณธรรม ลูกสาวชาวจีนเองก็บังคับตนเอง
 ทำให้ดีที่สุด เพื่อให้พ่อแม่สบายใจ นอกจากนี้แล้ว เรายังเห็นได้ว่าลูกสาวชาวจีนไม่ยอมแพ้ชีวิต
 ไม่ว่าชีวิตลำบากแค่ไหน เธอก็ต้องอดทนต่อไป และเชื่อฟังพ่อแม่ การทำตามพ่อแม่ คือ บทบาท
 ของผู้หญิงชาวจีนในฐานะลูกสาวที่มีคุณค่าในด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่

นวนิยาย เรื่อง เลดี้เยาวราช ฮวงเป็นลูกผู้หญิงที่เกิดในครอบครัวจีน ชีวิตของเธอก็ธรรมดา
 ที่มีชีวิตแบบเรียบง่าย เธอทำตามทุกอย่างที่พ่อจัดการ แม้แต่เรื่องแต่งงานก็ตาม ดังที่กล่าวว่า

“เจ้าไม่เหมือนลื้อ” ฮวงเอ่ยออกมา “เจ้าไม่ชอบเรียนแบบลื้อและเจ้าก็

“ไม่ยากคนเดียว จะมีอะไรดีกว่าการมีพ่อ”

(เลดีเยวราช เล่ม 1. 2546 : 13)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ลูกสาวชาวจีนเมื่อได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่แล้วก็ทำตาม ทำโดยไม่ต้องคิดอะไร พวกเธอไม่ได้เห็นแก่ตัว พวกเธอยังสนใจความรู้สึกของผู้ใหญ่ พยายามเข้าใจสิ่งที่ผู้ใหญ่จัดการให้ ไม่อยากเป็นภาระของพ่อแม่ และมองเป็นโลกในแง่ดี

ผู้แต่งมักสร้างตัวละครหญิงรุ่นเก่าเป็นตัวละครที่เรียบร้อย เชื่อฟังตามการจัดการของพ่อแม่ เนื่องจากการสั่งสอนของตะวันออกตั้งใจจะสอนให้ลูกหลาน โดยเฉพาะผู้หญิงเป็นคนที่เรียบร้อย ไม่อยากให้ลูกผู้หญิงเป็นส่วนอยู่น้ำบ้าน ไม่อยากให้มีวันให้มันเหม็นได้เอง ส่วนรุ่นหลัง ๆ ได้รับความอิทธิพลจากตะวันตก เริ่มมีความคิดของตนเอง พวกเธอก็พยายามจะต่อสู้กับความคิดแบบเก่า แล้วผู้แต่งก็ให้พวกผู้หญิงนั้นประสบความสำเร็จได้ แสดงว่าผู้แต่งก็เรียกร้องให้ผู้หญิงมีฐานะให้โลกเปลี่ยนสถานภาพของผู้หญิง

4.1.2 ภรรยาแบบเก่า

ในฐานะเป็นภรรยา หน้าที่ของผู้หญิงชาวจีน คือ ควดคูลูก ดูแลชีวิตของลูก ดูแลผู้ใหญ่ ดูแลงานบ้าน ดังนั้น ผู้หญิงชาวจีนจึงมีบทบาทช่วยเหลือภาระของสามี สามีทำงานข้างนอก ส่วนภรรยาที่ช่วยจัดการเรื่องในบ้าน โดยที่ไม่ได้คิดว่าจะได้ค่าตอบแทนอะไรทั้งสิ้น

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย นำเสนอว่า เหมยเป็นคนเคารพสามี สุภาพอ่อนโยน อุดมคติของสามีก็เหมือนอุดมคติของตน ดังนั้น ต้องเสียสละตนเองมาก ความฝันของสามีเหนือกว่าทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนกับว่าความฝันของสามีก็คือความฝันของเหมยเอง ในสมัยก่อนหน้าที่หลักของผู้หญิง คือ ทำงานบ้าน แล้วก็ควดคูลูก โดยเฉพาะลูกผู้ชาย แล้วก็เลี้ยงลูกด้วยวิธีที่ถูก แล้วให้กำลังใจแก่สามีในด้านการทำงาน หรือช่วยให้ความฝันของสามีเป็นไปได้จริง ผู้ชายชาติ่ออำนาจทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้หญิงจึงใช้ชีวิตอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย ความฝันของตนเองมักจะเป็นเรื่องเล็ก ความฝันของผู้ชายคือเรื่องใหญ่ นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ได้สร้างตัวละครเหมยเป็นตัวละครแบบนี้ ดังที่กล่าวว่า

“เหมย การมีลูกมาก ๆ ทำให้ร่างกายทรุดโทรมนะ มีแต่พ่อสมควรเถอะ
ผู้หญิงหรือผู้ชายก็เป็นลูก”

เหมยสิ้นศรัทธา

“ไม่ได้...ฉันทำลายความฝันของฮั่วไม่ได้ ฮั่วต้องมีลูกผู้ชายเอาไว้สืบสกุล
คนจีนถือว่าการไม่มีลูกผู้ชายสืบสกุลเป็นการเนรคุณต่อบรรพชน ฮั่วจะต้องมี
ลูกชายให้ได้”

(ดงดอกเหมย. 2544 : 41)

จากตัวอย่าง เราได้เห็นว่า นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย นำเสนอเรื่องผู้หญิงเคารพความฝัน

ของสามีมากเกินไป จนไม่นึกถึงว่าชีวิตหรือสุขภาพของตนเอง ตัวละครหญิงจึงมีบทบาทในฐานะภรรยาที่ช่วยทำให้ความฝันของสามีเป็นจริงให้ได้ ตัวละครหญิงชาวจีนจึงมีคุณค่าต่อครอบครัวมาก

ในสมัยก่อน ถ้าแม่คลอดลูกชายจะทำให้แม่เองมีฐานะในครอบครัวที่ดีขึ้น นวนิยาย เรื่อง โบทันกลีบสุดท้าย ผู้แต่งสร้างตัวละครอาชินเป็นภรรยาจีนโบราณ ซึ่งเป็นภรรยาที่ต้องการจะคลอดลูกชายให้สามี ผู้หญิงจีนโบราณคิดว่า การที่คลอดผู้ชายได้คือวิธีแสดงความรักระหว่างสามีภรรยา หากภรรยาไม่มีลูกชาย ความรักจากสามีที่มีต่อภรรยาจะน้อยลง ดังที่กล่าวว่า

อาชินนั้นเมื่อเห็นความไม่พึงพอใจของสามี แม่เธอจะเสียใจเพียงใดก็เก็บกลั้นไว้ไม่แสดงออกให้เห็นที่ระคายเคืองหัวใจของสามี เธอปลอมประโลมเขาด้วยกิริยาว่านุ่มนวลอ่อนหวาน

“อาฉาง...ถ้าเรายังมีเรี่ยวมีแรงทำมาหากิน หางเงินแบ่งเก็บแบ่งใช้ได้อยู่กับลูกชายเขาอาจจะมาเกิดตอนที่เราสบายกว่านี้ก็ได้ล่ะ”

(โบทันกลีบสุดท้าย. 2551 : 23-24)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า การคลอดลูกชายเป็นเรื่องที่สำคัญมากในครอบครัวจีน นวนิยาย เรื่อง โบทันกลีบสุดท้าย ผู้แต่งสร้างครอบครัวของอาฉางที่ไม่มีลูกชาย แล้วก็สร้างครอบครัวอีกบ้านหนึ่งที่มีแต่ลูกชาย ปรากฏว่าครอบครัวที่มีลูกผู้หญิงหมดมีความสุขมากกว่า ผู้แต่งคัดค้านความคิดโบราณแบบจีน ผู้แต่งต้องการจะบอกว่า การที่ไม่มีลูกผู้ชายไม่ใช่เรื่องที่แย่มาก ครอบครัวที่ไม่มีลูกชาย ชีวิตก็เป็นไปได้ ลูกชายไม่เท่ากับว่ามีความสุข ทำให้ชีวิตของครอบครัวเจริญร่ำรวย หรือว่าสืบสกุลได้เต็มที่ ลูกชายก็มีทั้งคนดีและคนชั่ว ส่วนลูกผู้หญิง เมื่อแต่งงานไปแล้ว ยังสนใจชีวิตของพ่อแม่อยู่ อะไรที่ช่วยได้ เธอก็ช่วยอยู่ โลกไม่มีอะไรแน่นอน ไม่ใช่ว่ามีลูกชายก็ดีไปหมด

นวนิยาย เรื่อง เลดี้เยาวราช ผู้แต่งเสนอให้เห็นที่มินิสัยความคงทนของหญิงแบบดั้งเดิมอย่างตัวละคร อี้ ผู้หญิงที่เป็นภรรยาของจีนดั้งเดิมอย่างอิมินิสัยที่จะนำเรื่องของสามีมาไว้เป็นอันดับหนึ่ง ผู้หญิงแบบนี้จะคิดถึงสามีก่อนทุกเรื่อง ก่อนคิดถึงตนเอง เหมือนกับว่าชาตินี้พวกเธออยู่เพื่อสามี ไม่ว่าตนเองอยู่ตรงไหน ก็ห่วงสามี แม้พวกเธอเองก็รู้ว่าทำอย่างนี้ไม่คุ้ม ก็ทำอยู่เรื่อย ๆ เหมือนกับว่าเป็นหน้าที่ของพวกเธออยู่แล้ว ผู้แต่งสร้างตัวละครอี้เป็นผู้หญิงแบบนี้ ดังที่กล่าวว่า

นางยังรักเขา นำแปลก คนที่ทำร้ายนางด้วยวาจาบ่อย ๆ และบางครั้งก็พลั้งเผลอลงมือตบตีเอาบ้างแต่นางก็รักเขา... ความรักมันแปลก และเป็นความรักที่นางรู้ว่าหยกไม่ยอมเข้าใจไปกับนางด้วย

(เลดี้เยาวราช เล่ม 2. 2546 : 358)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า นวนิยาย เรื่อง เลดี้เยาวราช ผู้แต่งจะเสนอให้เห็นว่าความรักของ

ผู้หญิงชาวจีนต่อสามีไม่เคยน้อยลง ไม่ว่าเกิดเรื่องอะไรขึ้น ไม่ว่าจะโดนสามีทำร้ายมากเพียงใด ตัวละครผู้หญิงชาวจีนยังคงรักสามีของตนอย่างไม่เสื่อมคลาย เนื่องจากผู้หญิงชาวจีนได้รับการสอนให้ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด ดังนั้น ในฐานะภรรยา ผู้หญิงชาวจีนมีความมั่นคง อดทน ต่อสามีของตน พวกเธอจึงมีคุณค่าต่อครอบครัวมาก

ในฐานะเป็นภรรยา บทบาทของผู้หญิงแบบเก่า คือ เคารพสามี ทำตามคำสั่งของสามี สิ่งที่สำคัญคือต้องการคลอดลูกชายให้ได้ ดูแลงานบ้านให้เรียบร้อย ดูแลเด็กสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี มีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ ดูแลชีวิตประจำวันของสามีให้ดี ช่วยการทำงานของสามีเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้กำลังใจสามี และเป็นคนอดทนและมีความตั้งใจจริงต่อครอบครัว ใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวเท่านั้น

4.1.3 แม่แบบเก่า

ในฐานะเป็นแม่ ผู้หญิงชาวจีนจะพยายามสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี ดูแลชีวิตของลูก ส่งเสริมลูกให้ก้าวหน้า หวังดีกับลูกทุกอย่าง แล้วก็ยอมรับความผิดของลูกได้ทุกอย่าง คิดถึงลูกก่อนคิดถึงตนเอง โดยที่ไม่ได้หวังการตอบแทนจากลูก มีแต่ให้ลูกอยู่เรื่อย ๆ ไป

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ผู้แต่งชื่นชมความรักของแม่เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ เมื่อทานข้าวก็คิดถึงลูก เมื่อจิตใจก็คิดถึงลูก เมื่อป่วยอยู่ก็คิดถึงลูกเหมือนกัน เหมยเป็นตัวแทนของแม่แบบเก่า ดังที่กล่าวไว้ว่า

น้ำเสียงของเหมยแผ่วหาย...

“เฮีย...ลูก ๆ ละ”

“ไม่ต้องห่วงลูก พักผ่อนให้มาก ๆ เอะเหมย เหมยเหนื่อย เพราะลูกเจ็ดคนซินแสสั่งให้เหมยพักให้มาก ๆ จะได้หายเร็ว ๆ”

“ลูก...”

“ไปอยู่ที่บ้านสวนของไหม ไหมช่วยเลี้ยงให้ชั่วคราว จนกว่า...จนกว่าเหมยจะดีขึ้น”

น้ำตาเหมยคลอดวงตา...

(ดงดอกเหมย. 2544 : 79)

จากตัวอย่าง เห็นได้ว่า นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย แสดงให้เห็นว่า ที่แม่เลี้ยงลูกนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ทั้งเหนื่อยกายและเหนื่อยใจด้วย นอกจากนี้ ยังเตือนผู้ชายที่แต่งงานแล้ว ต้องเอาใจภรรยาบ้าง เห็นถึงคุณค่าของภรรยาบ้าง บทบาทของแม่ที่ห่วงลูก แม้อยามที่ตัวเองป่วยไข้ จึงแสดงให้เห็นว่าแม่มีคุณค่าต่อลูกและครอบครัวมาก

นวนิยาย เรื่อง โปต้นกลีบสุดท้าย ผู้แต่งสร้างตัวละครอาซินเป็นแม่ที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออก

ระหว่างสามีกับลูก เธอไม่รู้ว่าจะช่วยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไรดี เธอเป็นตัวแทนของคนในสมัยเก่าที่ ผู้หญิงชาวจีนต้องทำตามการจัดการของผู้ชาย ไม่มีสิทธิ์ตัดสินใจด้วยตนเอง เมื่อเรื่องที่ผู้ชายจัดการ ไปแล้ว ผู้หญิงจะไม่มีทางเปลี่ยน สิ่งที่ได้มีแต่อดทน แม้คนที่ เป็นแม่ก็ช่วยลูกไม่ได้ ผู้แต่งสร้าง เหตุการณ์แบบนี้ให้เกิดในครอบครัวของอาฉาง ดังที่กล่าวว่า

คาหลาลากั่มหน้าหนึ่งรู้สึกสับสนและเสียใจ ความฝันของเธอที่จะได้
เรียนพยาบาลดับวูบลงในนาที่นั่น หัวใจของเธออ่อนล้าจนแทบไม่อยากจะ
เผชิญหน้ากับใครอาชินพอจะรู้ว่าลูกสาวต้องคิดมากเป็นพิเศษ จึงเข้าไปโอบไหล่
และปลอบโยนว่า

“เมื่อชี้ว่าคนเป็นพ่อเป็นแม่ต้องเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้ลูกอยู่แล้ว ครอบครัว
เจ้าตัวกำจรดีกับเรามาตลอด เขาเคยเอ่ยปากขอลื้อไว้ให้อ่าฟ่งตั้งแต่ตอนลื้อคลอดออก
มาใหม่ ๆ และที่สำคัญที่สุดคืออ่าฟ่งเองอีกก็พอใจลื้อมากตั้งแต่พบกันครั้งแรกนั้นแล้ว
เพราะฉะนั้นลื้อสบายใจได้ล่ะว่าอ่าฟ่งจะรักลื้อมากขึ้นในวันข้างหน้า”

(โบตันกลีบสุดท้าย. 2551 : 55)

จากตัวอย่างที่กล่าวได้เห็นว่า ผู้แต่งวิพากษ์ว่าความคิดของผู้ใหญ่จีน ทำให้ลูกไม่มีความอิสระ สมัยก่อนไม่ว่าลูกชายหรือลูกสาว ผู้ใหญ่ก็เป็นคนที่จัดการ ลูกไม่มีสิทธิ์เลือกคู่รัก การแต่งงานนั้นเกี่ยวข้องกับความกตัญญู คนยุคเก่าให้ความสำคัญกับกตัญญูมาก ๆ พ่อแม่สั่งให้ทำอะไรก็ต้องทำตาม มิฉะนั้นจะถูกว่าเป็นลูกที่ไม่กตัญญู พ่อแม่เชื่อว่าตนเองทำอะไรเพื่อลูก ไม่อยากให้ลูกลำบาก บทบาทของแม่แบบเก่าจึงทำหน้าที่ปลอบโยนลูก ให้ลูกไม่คือร้อนและทำตามที่พ่อแม่จัดการไว้ แม่แบบเก่าจึงมีคุณค่าต่อครอบครัวที่ดำเนินความวิถีชีวิตแบบชาวจีน

ความรับของแม่เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ เหมือนที่เพลง “เรารักแม่” ที่กล่าวว่า “แม่เป็นคนที่อดทนทุกเวลา พร้อมยอมเหนื่อย เพื่อเราโดยไม่แกล้ง และเป็นคนที่ยอมรับความเจ็บไว้เอง คิดถึงตนเองไม่เท่าเรา ...” บทบาทของแม่แบบเก่าจึงเป็นแม่เป็นคนที่ยอมเสียสละให้แก่ลูกทุกอย่างโดยที่ไม่ได้หวังของตอบแทน ห่วงลูกทุกเวลา และอยากช่วยลูกเต็มที่เพื่อลูกมีความสุข

4.1.4 อาชีพแม่บ้าน

ประเทศจีนมีสำนวนว่า คนเรามีนิสัยอย่างไร ก็ตัดสินใจได้ว่าอนาคตเราจะเป็นอย่างไร นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย เสนอว่าคนเรานิสัยไม่เหมือนกัน งานที่เราทำก็แตกต่างกัน แม่บ้านเป็นอาชีพที่สำคัญสำหรับครอบครัวชาวจีน ดังที่กล่าวว่า

ห้องผักข้าวแจกจ่ายทุกคน ในโต๊ะอาหารที่ทุกคนนั่งอยู่ในตำแหน่งเดิม ๆ

ฮั่วเริ่มกินข้าว กับข้าวบนโต๊ะอุดมสมบูรณ์ เพราะฮั่วมีฐานะที่ดี ท้อทำ
หน้าที่แม่บ้าน ด้วยหล่อนไม่มีอาชีพเช่นหงส์และลิ่ง ท้อจึงเป็นเหมือนกลไกของ
ครอบครัว หล่อนดูแลน้อง ๆ ที่ยังเรียนหนังสือ ซักรีดเสื้อผ้า ทำอาหาร และดูแล
เรื่องค่าใช้จ่ายของบ้าน

(คงคอกเหมย. 2544 : 203)

จากตัวอย่างที่กล่าวถึงรู้ว่า นวนิยาย เรื่อง คงคอกเหมยแสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้หญิงทำหน้าที่
แม่บ้านได้ดีจะถูกใจผู้ใหญ่มาก เพราะว่าทุกครอบครัวก็ต้องการคนที่จัดบ้าน ทำอาหาร ดูแลเรื่อง
ค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะเรื่องอาหารเป็นเรื่องที่สำคัญมาก คนจีนยังถือว่า การมีแม่บ้านที่ดี สามารถ
ร่ำรวยได้ ผู้แต่งยังเสนอว่า ในสมัยที่กล่าว อาชีพแม่บ้านมีบทบาทเป็นอาชีพหลักได้ สังคมยัง
ยอมรับอาชีพแม่บ้านอยู่ ดังนั้นผู้หญิงในสมัยนั้นถ้าไม่มีงานทำ จะไม่ได้ถูกดูถูก โดยที่ตนเองไม่ได้
เป็นคนขี้เกียจมาก ผู้หญิงชาวจีนที่มีอาชีพแม่บ้านจึงมีคุณค่าต่อครอบครัวมาก

นวนิยาย เรื่อง เลดี้เยาวราช หยกกับอีเก้งเรื่องทำอาหาร หยกได้ฝึกทำอาหารตั้งแต่เด็ก
เพราะต้องช่วยงานพ่อ แล้วหยกเองก็เป็นคนฉลาด ไม่ว่าเรียนอะไรก็ได้ดี ดังนั้น เธอจึงปรุงอาหาร
ของเธอเป็นอย่างดี อีเป็นผู้หญิงชาวจีน เก่งเรื่องงานครอบครัวซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของอาชีพ
แม่บ้านเช่นกัน ดังที่กล่าวไว้ว่า

หยกทำอาหารเลี้ยงส่งตัวเองที่บ้านครุมาลีโดยเอาอีมาช่วยกันทำและขอ
อนุญาตครุมาลีพาเพื่อนมากินกันที่นี่ด้วยและแน่นอนว่าแขกคนพิเศษของงาน
นี่คือเขา...

(เลดี้เยาวราช เล่ม 1. 2546 : 259)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า แม้แต่ผู้หญิงชาวจีนบางคนทำงานไม่ได้ ก็จัดการเรื่องงานบ้าน
เรื่องอาหารได้ดี นี่คือ ลักษณะเฉพาะของผู้หญิงชาวจีน เพราะเรื่องงานบ้านคือหลักวิชาของผู้หญิง
ชาวจีน ที่พวกเขาปฏิบัติเป็นประจำในครอบครัว

นวนิยาย เรื่อง โบทันกลีบสุดท้าย ดาหลาแต่งงานกับครอบครัวที่มีฐานะ ดังนั้น หน้าที่ของ
ดาหลาจะไม่เหมือนผู้หญิงชาวจีนคนอื่น ไม่ต้องลงครัวไปทำอาหาร แต่ต้องดูแลชีวิตลูกและสามีให้
เต็มที่ เธอเป็นตัวแทนที่ดีทั้งหน้าที่ลูกสะใภ้ หน้าที่ภรรยาและหน้าที่แม่ ดังที่กล่าวไว้ว่า

แต่เหตุการณ์หลังอาหารเช้าและหลังส่งลูก ๆ ไปโรงเรียน ส่งสามีไป
ทำงานแล้ว มันทำให้ดาหลาเหมือนโดนสะกด...

(โบทันกลีบสุดท้าย. 2551 : 234)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้หญิงชาวจีนไม่ว่าฐานะดีแค่ไหน แต่พวกเขาก็ไม่ลืมหน้าที่ของตน

พวกเธอมีความรับผิดชอบสูง ไม่ว่าเมื่อไรก็ไม่ล้มหน้าที่ การเป็นผู้หญิงชาวจีน ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ชำนาญงานบ้านและสืบทอดได้อย่างเต็มที่ ยังแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงชาวจีนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในเรื่องงานบ้าน

นวนิยาย เรื่อง บัวเลี้ยงน้ำ จัดตาศส์ (หลี่) เป็นลูกผู้หญิงชาวจีน เธอได้ฝึกหัดทำงานแม่บ้านของครอบครัว การที่ลูกสาวช่วยเป็นแม่บ้านในครอบครัวจึงเป็นวิธีการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ดังที่กล่าวไว้

“...แก่เป็นผู้หญิง อีกหน่อยก็ไปเป็นคนของแซ่อื่น ตอนนี้ควรช่วยทำงาน
แทนคุณพ่อแม่ก่อนซิ”

(บัวเลี้ยงน้ำ. 2546 : 45)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า การที่ผู้หญิงชาวจีนทำงานบ้านนอกจากเป็นคุณสมบัติของเธอเองแล้ว ยังเป็นวิธีที่แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ได้โดยตรงด้วย บทบาทของผู้หญิงชาวจีนในอาชีพแม่บ้านจึงมีคุณค่าต่อครอบครัว ถือเป็นภาระหน้าที่ที่ตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ได้

สรุปว่า อาชีพแม่บ้านเป็นอาชีพที่ผู้หญิงชาวจีนควรทำเป็น จึงถือว่าเป็นลูกสาวที่ดี ภรรยาที่ดี หรือว่าแม่ที่ดี เพราะว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงอยู่แล้ว และได้สืบทอดมาเป็นเวลานาน การทำงานอาชีพแม่บ้านเป็นบทเรียนของผู้หญิงจีนทุกคน บทบาทอาชีพแม่บ้านจึงเป็นบทบาทของผู้หญิงชาวจีนแบบเก่า

4.1.5 มีแนวคิดตลอดลูกชายให้ครอบครัว

สมัยก่อน เนื่องจากชาวจีนคิดว่าลูกชายเป็นเพศที่สามารถดำเนินกิจการของครอบครัว หรือตระกูลได้ และตอบแทนพ่อแม่เรื่องความกตัญญูได้ดีกว่าลูกผู้หญิง ลูกผู้ชายทำให้คนที่ผู้ใหญ่พึ่งพาได้ เพราะมีแนวคิดคิดว่าเวลาลูกผู้หญิงโตขึ้นแล้ว จะแต่งงานไปกับบุคคลภายนอก กลายเป็นชาติตระกูลของคนอื่น ดังนั้น จึงคิดว่าการตลอดลูกผู้หญิงเลี้ยงแล้วไม่คุ้มค่า ครอบครัวจีนสมัยก่อนจึงอยากได้ลูกชายมากกว่าลูกสาว

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ผู้แต่งสร้างตัวละครเหมยเป็นผู้หญิงชาวจีนที่ต้องการได้ลูกชายมาก เพื่อได้มีคนสืบสกุล และเพื่อความฝันของสามีได้เป็นความจริง เธอตลอดลูกครั้งแล้วครั้งเล่า แต่เสียชายที่ตลอดออกมาทั้ง 7 คนนั้นไม่มีลูกชายสักคน เหมยก็ไม่ได้เสียกำลังใจ เธอรู้สึกว่ามีชีวิตก็เท่ากับมีความหวัง เธอเป็นตัวแทนของผู้หญิงชาวจีนโบราณ ความคิดของกลุ่มคนนั้นแม้ว่านางสาวแต่สำหรับของกลุ่มคนนั้น พวกเธอจะคิดว่าเป็นหน้าที่ของพวกเธอที่ทำให้เธอมีคุณค่าในครอบครัว ดังที่กล่าวว่า

หล่อนก็ไม่กล้าที่จะค้าน แม่ค้าแม่ขายอื่น ๆ ที่จ้องมองมายังเหมยด้วยสีหน้า

ขบขันที่ท้องของเหมยไม่เคยว่าง...

“แล้วจะเลี้ยงไหวหรือ”

“ทำไมจะเลี้ยงไม่ไหว”

เหมยตอบด้วยน้ำเสียงที่เต็มไปด้วยความสุข “เลี้ยงลูกเป็นงานในหน้าที่ของแม่ ส่วนเรื่องทำมาหากินเป็นเรื่องที่พ่อจะต้องไปหามาให้ครอบครัว คนจีนชอบมีครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ มีลูกหลานมีเหลนสืบแซ่ต่อๆจะมีลูกให้ชั่วอีกจนกว่าจะได้ลูกผู้ชาย

(ดงดอกเหมย. 2544 : 43-44)

จากตัวอย่างได้ว่า เหมย เป็นตัวละครหญิงชาวจีนที่มีบทบาทแบบเก่า คือ ต้องการคลอดลูกชายให้สามี ผู้หญิงชาวจีนมีคุณค่าต่อครอบครัว คือ ทำให้ความฝันของสามีเป็นจริงได้

นวนิยาย เรื่อง โปต้นกลีบสุดท้าย ผู้แต่งสร้างตัวละครอาซินที่เป็นผู้หญิงชาวจีนที่มีความคิดโบราณเหมือนกัน ซึ่งต้องการจะได้ลูกชายมาสืบสกุล อาซินมีลูกสาวสามคน แต่เธอยังรู้สึกชีวิตขาดอะไรบางอย่าง ในสมัยก่อน การที่ผู้หญิงคลอดลูกชายไม่ได้ถือว่าเป็นความผิดของผู้หญิง และผู้หญิงเองก็โทษตนเองด้วย เพราะว่าการที่คลอดลูกชายเป็นจุดสำคัญวัดความสามารถของผู้หญิง และเป็นข้อสำคัญที่ทำให้สามีรักตนเอง ดังที่กล่าว

“อ้าวขอโทษที่ทำให้ลือไม่สบายใจ ยิ่งไงก็ลูกของเรา อ้าวไม่ได้รังเกียจรังอนอะไรหรอก”

“อ้วคใจที่ลือรู้สึกดีขึ้น”

“แล้วลืออยากถามอะไรล่ะ”

“ก็แค่อยากถามว่า ถ้าอ้าวไม่มีลูกชายให้ลือสักคน ลือจะหมั้นรักอ้าวหรือเปล่า”

(โปต้นกลีบสุดท้าย. 2551 : 24)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า บทบาทของผู้หญิงชาวจีนในครอบครัว คือ การทำหน้าที่ การเป็นภรรยา เป็นแม่ให้ครบสมบูรณ์ตามแนวคิดของชาวจีน คือ การมีลูกชายให้สามี เมื่อไม่สามารถมีลูกชายได้ ผู้หญิงชาวจีนจึงรู้สึกว่าตนเองทำหน้าที่บกพร่อง จึงวิตกกังวลและกลัวสามีไม่รัก บทบาทแบบเก่าที่ต้องคลอดลูกชายให้สามี จึงทำให้ผู้หญิงมีคุณค่าต่อครอบครัวที่มีแนวคิดแบบดั้งเดิม

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า สมัยก่อนแนวคิดที่อยากได้ลูกผู้ชายเป็นแนวคิดที่ยังรากลึกต่อทุกคน การที่คลอดลูกผู้ชายไม่ได้ เป็นเรื่องที่คุณผู้หญิงชาวจีนเองก็รับไม่ได้ โดยที่คิดว่าลูกชายเป็นคนสืบสกุลได้ ส่วนลูกผู้หญิงเกิดมาก็เป็นตระกูลของคนอื่น แนวคิดแบบนี้ทำร้ายจิตใจของผู้หญิงชาวจีนเป็นพัน ๆ ปี หากคลอดลูกชายไม่ได้ พวกเขาจะไม่มีเชื่อมั่นต่อตนเอง

4.2 บทบาทและคุณค่าของผู้หญิงแบบใหม่

สมัยก่อนในครอบครัวของจีน ผู้ชายถืออำนาจทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้หญิงจึงใช้ชีวิตอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงสูญเสียอิสรภาพและมีบุคลิกภาพเหมือนคนรับใช้ของผู้ชาย ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ทำให้ผู้หญิงมีชีวิตที่โศกเศร้า รู้จักแต่การเชื่อฟัง แนวคิดในการดำเนินชีวิตแค่ขอสามารถอยู่รอดได้เท่านั้น จนทำให้ไม่เห็นบทบาทและคุณค่าของผู้หญิง จนแนวคิดตะวันตกเริ่มแพร่ขยายไปทั่วโลก การมองเห็นคุณค่าของผู้หญิงจึงมากขึ้น รวมทั้งผู้หญิงชาวจีนด้วย

4.2.1 ลูกสาวที่ทำตามใจตนเอง

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย เจ็กเป็นคนที่ถือเรื่องยุดิธรรมมาก เธอจึงต้องการจะเป็นทนายความ ซึ่งเป็นงานที่ขัดใจของพ่อ อีกทั้งผู้ใหญ่ชาวจีนสอนให้ลูกรู้ว่าตอนกลางคืนห้ามกลับบ้านดึก โดยเฉพาะลูกผู้หญิงก็ยิ่งต้องระวัง ดังนั้น ตอนที่เจ็กไปทำงานคณะของมหาลัยกลับมาดึก ฮั่วจิ่งโกรธมาก ดังที่กล่าวว่า

“ทำไมเพิ่งกลับ”

“ลูกไปช่วยงานของคณะ วันกฎหมายไทยปีนี้ทางสภานายความ
เขาขอความร่วมมือจากนักศึกษากฎหมาย จัดตอบปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายไทย
ฉบับประชาชน เขาเลือกสรรหัวข้อของกฎหมายที่คนไทยควรรู้”

“อ้อ...ยังงั้นหรือ”

“ป้า ลูกรู้ว่าลูกไม่มีเวลาให้ป้าเลย ปีนี้เป็นปีสุดท้ายแล้ว ลูกเรียนหนักมี
กิจกรรมต้องทำจนลืมไปว่า...”

“ยังมีบ้าน...”

(ดงดอกเหมย. 2544 : 241)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า บทบาทในฐานะลูกสาวที่ตามใจตัวเองนั้น เนื่องจากผู้หญิงได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น อาจทำให้หลงลืมดูแลเอาใจใส่พ่อแม่เหมือนเมื่อก่อน ดังนั้น เมื่อบทบาทของลูกสาวมีต่อสังคมมากขึ้น จึงละเลยและหลงลืมบทบาทต่อครอบครัว ทั้งที่ผู้หญิงชาวจีนที่ทำตามใจตัวเอง ยังมีคุณค่าทั้งต่อสังคมและต่อครอบครัวอยู่

นวนิยาย เรื่อง บัวเลี้ยงน้ำ สร้างตัวละครเพชรเป็นผู้หญิงที่ถูกพ่อแม่ทิ้งไว้ให้คนอื่นเลี้ยง คนจีนถือเรื่องกตัญญูมาก ไม่เพียงแต่เคารพคนที่มีชีวิตอยู่ ยังเคารพคนที่เสียชีวิตไปแล้วด้วย การใส่ชุดไว้ทุกข์เป็นวิธีที่แสดงความกตัญญูต่อคนที่เสียชีวิต ชุดไว้ทุกข์มีหลายแบบ ขึ้นอยู่กับว่าคนที่จะไว้ทุกข์สนิทกับคนเสียชีวิตแค่ไหน ชุดที่จะใส่ก็ไม่เหมือนกัน ถ้าคนที่ยังมีชีวิตอยู่ผูกพันกับคนเสียชีวิตมาก การไม่ใส่ชุดไว้ทุกข์จะเป็นเรื่องที่เลวร้ายแรงมาก ถือว่าไม่มีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่

เหมือนกับว่าไม่มีตัวตน ไม่ว่าลูกชายหรือลูกผู้หญิงก็ตาม ต่างก็ต้องใส่ชุดไว้ทุกข์ ดังที่กล่าวว่า

หล่อนไม่ยอมใส่ชุดปอหรือชุดกระสอบเข้าพิธีงเด็ก

“เพชรไม่ใส่ เพชรไม่เข้าพิธีเล่นจี่นี่” หล่อนยืนยัน “เพชรมาเคารพศพ เพราะให้กำเนิดเพชรมา เพชรเห็นแก่คุณท่านเท่านั้น แต่มาบังคับเพชรอย่างนี้ เพชรไม่ยอม เขาไม่ได้นับเพชรเป็นลูกสักหน่อย”

“พี่ ๆ สามคนเขายังใส่ อย่างไรก็ตามก็เป็นลูกแท้ ๆ พี่ ๆ สามคนนั้นเขาก็ไม่ได้ อยู่กับพ่อเหมือนกัน” คุณอาบอก “หนูควรจะทำให้ถูกต้องตามประเพณี”

(บัวเลี้ยงน้ำ. 2546 : 144)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีสมัยใหม่ ประกอบกับลูกสาวที่ไม่ได้เติบโตและได้รับการเลี้ยงดูมาในครอบครัวเดิมของตน ย่อมไม่เกิดความผูกพันต่อพ่อแม่ ผู้ให้กำเนิดลูกสาวจึงทำตามใจตนเอง ด้วยการกล้าขัดขืนธรรมเนียมเดิมของชาวจีน คือ การสวมชุดกระสอบเข้าพิธีการงเด็ก ความเปลี่ยนแปลงของโลกสมัยใหม่จึงทำให้บทบาทของผู้หญิงชาวจีนที่มีต่อครอบครัวลดลง และคุณค่าในด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่ผู้ให้กำเนิดลดลงด้วย

สรุปว่า เมื่อผู้หญิงชาวจีนได้มีโอกาสเรียนหนังสือ จึงได้รับความคิดทางตะวันตก ทำให้ผู้หญิงชาวจีนต้องการจะมีความอิสระ มีชีวิตตามที่ตนเองต้องการและทำงานที่ตนเองชอบ กล้าขัดใจการจัดการของพ่อแม่ บทบาทของผู้หญิงในด้านสังคมจึงสูงขึ้น แต่บทบาทในด้านครอบครัวกลับลดลง และคุณค่าในฐานะลูกสาวที่กตัญญูต่อพ่อแม่ก็ลดลงด้วย

4.2.2 แม่แบบใหม่

นวนิยาย เรื่อง หงส์เหนือมังกร ผู้แต่งสร้างตัวละครนภาพร ธรรมกุล เป็นแม่ที่เข้าใจลูกมาก แล้วก็ไม่ได้หวังอะไรจากลูก เธอเหมือนเป็นตัวแทนของแม่ชาวจีน ซึ่งหวังให้ลูกอยู่ดีกินดี เก็บความคิดถึงอยู่ในใจ ไม่ไปรบกวนชีวิตของลูก ยอมให้ตนเองเหงาอยู่คนเดียว ดังที่กล่าวว่า

คนฟังหัวเราะเบา ๆ ...ก่อนกล่าวคำ... ‘เหมาะสมต้องการอยู่อย่างสงบ... และไม่ต้องเป็นภาระกับลูกหลานในตระกูล...’ วาจาแม่ปั่นหัวเราะ แต่ลึกลงไปภายในดวงตาของสตรีวัยกลางคนปรากฏรอยหม่นลึกฉายชัด

(หงส์เหนือมังกร. 2547 : 431)

จากตัวอย่างได้เห็นผู้แต่งชื่นชมความรักของแม่ แล้วก็เตือนเราว่า ไม่ว่าทำงานประเภทใด ยุ่งขนาดไหนก็อย่าลืมพ่อแม่ พวกเขาแก่แล้ว ต้องการเราไปเยี่ยมบ้าง คุยกับพวกเขาบ้าง คุณพ่อคุณแม่หวังไม่มาก ไม่อยากเป็นภาระของลูก และอยากใช้ชีวิตง่าย เพียงหวังแต่ว่าลูกจะมีชีวิตที่ดีก็เพียงพอแล้ว นภาพรจึงเป็นตัวละครหญิงชาวจีนที่แสดงบทบาทของแม่ที่พร้อมจะเข้าใจ

ลูกเสมอ ในฐานะแม่ ผู้หญิงชาวจีนจึงมีคุณค่าต่อครอบครัวอย่างไม่เสื่อมคลาย

4.2.3 วิชาชีพสมัยใหม่

ผู้หญิงชาวจีนเมื่อแรกที่มาทำงานในประเทศไทยก็ทำแต่งงานบ้าน และช่วยครอบครัวค้าขาย ผู้หญิงได้มีสิทธิเรียนหนังสือก็เริ่มมีความคิดของตนเอง ทำให้อาชีพของผู้หญิงมีหลากหลาย ประเภทมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ผู้หญิงมีฐานะในสังคมมากขึ้น

4.2.3.1 แพทย์

การผ่าตัดเป็นเรื่องที่ยุคสมัยก่อนเชื่อไม่ได้ นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย สร้างตัวละครหงส์ เป็นคนที่ถูกทำร้ายที่หน้า โดยต้องอาศัยการผ่าตัด ซึ่งทำให้ฮัวเป็นห่วงมาก แล้วก็เริ่มเห็นถึงคุณค่าของแพทย์ ดังที่กล่าวไว้ว่า

จูเดินเข้ามาพร้อมกับสุนัย หญิงสาวอยู่ในเสื้อคลุมสีขาว

“ปากับน้ำใหม่ไม่ต้องห่วง อาจารย์หมอทวิศักดิ์เป็นหมอมือดีที่สุดในโรงพยาบาล...อาจต้องใช้เวลากหลายชั่วโมง ปากับน้ำใหม่อยู่รอที่นั่นสิ ลูกกับสุนัยมีเรียนตอนเช้า”

นานหลายชั่วโมงเมื่อแพทย์เปิดประตูห้องผ่าตัดออกมา...

“เรียบร้อยดีครับ...แต่ยังให้เยี่ยมตอนนี้ไม่ได้ เพราะเกรงว่าจะมีการติดเชื้อ คนไข้จะต้องอยู่ในห้องไอซียูอีกสองสามวัน...”

(ดงดอกเหมย. 2544 : 373-374)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า อาชีพหมอเป็นอาชีพที่สังคมขาดไม่ได้ หมอได้ให้ความหวังแก่คนไข้ ตัวละครจูมีสถานภาพเป็นนักเรียนแพทย์ จึงเป็นการส่งเสริมผู้หญิงให้เป็นหมอ การเรียนหมอของตัวละครหญิงชาวจีนจึงมีบทบาทในการช่วยชีวิตมนุษย์ ผู้หญิงสามารถประกอบอาชีพที่ยาก ซึ่งสังคมเคยคิดว่าผู้ชายเท่านั้นทำได้ ตัวละครหญิงชาวจีนได้พิสูจน์ให้สังคมเห็นคุณค่าของผู้หญิงตามบทบาทใหม่ที่มีต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

4.2.3.2 ทนายความ

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย สร้างตัวละครเจ็กเป็นคนที่อยากมีอาชีพเป็นทนายความ เนื่องจากว่า ในสมัยนั้น กฎหมายไทยยังไม่สมบูรณ์ ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์และความเสียหายของผู้หญิง จึงทำให้ไม่มีกฎหมายฉบับใดป้องกันผู้หญิงได้ ผู้หญิงมักจะตกเป็นผู้ถูกประทุษร้าย ในเรื่อง ดงดอกเหมยแสดงถึงเหตุการณ์แบบนี้ ดังที่กล่าวไว้ว่า

“เจ้าต้องแฉความ... กฎหมายให้สิทธิของคนที่เป็นภรรยาแล้วโทษสามี

ได้ในกรณีที่ถูกร่ำรวย เจ้าผู้จักสำนักงานทนายความที่มีรุ่นพี่เขาไปฝึกงานที่นั่น
เจ้าจะให้เจ้าพี่องหยาเสียชัชชัตามสิทธิ์ของภรรยา”

แหวตาของเจ้ามั่งมัน “...ปีนี้ผู้หญิงต้องลุกขึ้นมาสู้ไม่ยั้งผู้หญิงจะกลายเป็นเหยื่อผู้ชายอยู่นั้นแหละ...ทำร้าย...ผู้ชายใกล้ ๆ ตัวนี้แหละ ที่ทำร้ายผู้หญิงเราต้องลุกขึ้นมาสู้”

(ดงคอกเหมย. 2544 : 302)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า นวนิยาย เรื่อง ดงคอกเหมยได้แสดงบทบาทของผู้หญิงแบบใหม่คือ ผู้หญิงที่กล้าต่อสู้กับความไม่ยุติธรรมที่ได้รับจากผู้ชาย ผู้หญิงใช้กฎหมาย เป็นเครื่องมือในการต่อสู้กับผู้ชาย นวนิยายได้แสดงบทบาทว่าสมัยนี้ ผู้หญิงไม่ใช่เพศอ่อนแอ และไม่จำเป็นต้องตกเป็นผู้ถูกประทุษร้ายอย่างเดียวแล้ว ผู้หญิงต้องรู้จักกฎหมายให้ดี กฎหมายเป็นคู่มือที่สามารถป้องกันและให้อำนาจผู้หญิงได้ อาชีพทนายที่ตัวละครหญิงชาวจีนเป็นนั้น จึงเป็นอาชีพที่แสดงบทบาทของผู้หญิงที่มีต่อการเรียกร้องความยุติธรรมให้ผู้หญิง ซึ่งทำให้ผู้หญิงมีคุณค่าต่อสังคมในด้านความยุติธรรมในสังคมมากขึ้นด้วย

4.2.3.3 เจ้าของธุรกิจ

นวนิยาย เรื่อง เลดี้เยาวราช ผู้แต่งสร้างตัวละคร หยกให้เป็นผู้หญิงที่มีความสามารถ และมีความกล้าหาญด้วย หยกต้องการจะพิสูจน์ให้พ่อเห็นว่า ความสามารถของผู้หญิงไม่ได้ด้อยกว่าผู้ชายเมื่อพยายามแล้ว สิ่งที่ผู้ชายเขาทำได้ ผู้หญิงก็ทำได้เหมือนกัน หยกทำธุรกิจร้านอาหารจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ดังที่กล่าวไว้ว่า

มีกระเช้าเยี่ยมมากมาย นายกิมฮุยเพิ่งจะสังเกตเห็นและคนที่เอากระเช้าเยี่ยมทั้งดอกไม้อะไรของกินมาให้มันทำให้เขาเอะใจเพราะว่าเป็นคนที่เขาไม่เคยคุ้นเคย... ไม่ได้เป็นคนที่มาจากแวดวงของเขาเลย แต่เป็นคนที่มาจากที่อื่นลูกค้าเขาไม่ใช่อีก จนมารู้ว่าของเยี่ยมและคนพวกนั้นมาเพราะ... เลดี้เจดหรือคุณหยกผกา...นายกิมฮุยเลยได้ตระหนักถึงความยิ่งใหญ่ของหยก

(เลดี้เยาวราช เล่ม 2. 2546 : 387)

จากตัวอย่างที่กล่าว ผู้แต่งแสดงบทบาทของผู้หญิงชาวจีนที่มีต่อการดำเนินธุรกิจ ซึ่งทำได้อย่างประสบความสำเร็จมากเป็นการพิสูจน์ว่า ผู้หญิงชาวจีนมีคุณค่าต่อสังคมและครอบครัวมาก

4.2.3.4 เจ้าแม่

นวนิยาย เรื่อง หงส์เหนือมังกร ผู้แต่งสร้างตัวละครหลิวเป็นตัวละครที่มีอาชีพเป็นเจ้าแม่ ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่มีผู้หญิงคนไหนทำมาก่อน หากผู้ชายคนใดเป็นเจ้าพ่อประสบความสำเร็จมาก แสดงว่าผู้ชายคนนั้นเป็นคนที่ไม่ธรรมดา ดังนั้น หากผู้หญิงคนไหนทำหน้าที่เจ้าแม่ได้ดี ก็ยังเป็น คนที่ไม่ธรรมดาอีก ในนวนิยาย เรื่อง หงส์เหนือมังกร หลิวทำหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม ดังที่กล่าวว่า

‘ลงมือได้เลย...’ เป็นประโยคของคนเป็นเจ้าแม่ที่มีต่อเต็งลือหลังการไป
ร่วมพิธีการวะศพ... สี่คำที่เป็นสัญญาณ ‘ไฟเขียว’ สำหรับขมทูตในการจุกกระซอก
วิญญาณมนุษย์ สี่คำที่เปรียบประหนึ่งคำประกาศิต...

(หงส์เหนือมังกร. 2547 : 376)

จากตัวอย่างที่กล่าวได้เห็นว่า ผู้แต่งชื่นชมความสามารถของผู้หญิงชาวจีนแบบใหม่ ผู้แต่ง เสนอว่า เวลาสังคมให้โอกาสแก่ผู้หญิงชาวจีนแล้ว พวกเธอก็ประสบความสำเร็จได้ แล้วก็ทำได้ ดีกว่าผู้ชายด้วยซ้ำ ผู้แต่งเรียกร้องสังคมมามองผู้หญิงบ้าง เห็นถึงคุณค่าของผู้หญิง ถ้าผู้หญิงไม่มี งานทำ ไม่มีรายได้ จึงไม่สามารถรับการยอมรับจากครอบครัว หรือสังคมได้ เพราะความสามารถ ของผู้หญิงชาวจีนไม่ได้แสดงออก ดังนั้น การที่ให้ผู้หญิงมีงานทำ เพื่อให้ผู้หญิงได้มีความเป็นอิสระ อย่างเต็มรูปแบบ และส่งเสริมผู้หญิงมีความมั่นใจ และมีบทบาทต่อการพัฒนาตัวผู้หญิงเองด้วย ส่วนผู้หญิงชาวจีนเองก็ได้มีโอกาสทำประโยชน์ให้แก่สังคม แสดงว่าความสามารถของผู้หญิง ชาวจีนไม่ได้ด้อยกว่าผู้ชายชาวจีน

4.2.4 มีแนวคิดทำธุรกิจเล็ก ๆ ของตน

เมื่อผู้หญิงมีการศึกษาแล้ว ก็เลยเกิดความคิดอยากพึ่งพาตนเอง กล้าคิดกล้าทำ เพื่อให้ตนเอง สามารถเลี้ยงตนเองได้ หรือให้ครอบครัวอยู่อย่างสุขสบาย ผู้หญิงชาวจีนเริ่มรู้สึกว่าการที่มีธุรกิจ ของตนดีกว่าการที่ได้สามีดี มีความฝันที่เท่าเทียมมีความหวัง พวกเธอทำงานทุกอย่างสุดกำลัง พวกเธอไม่ยอมพึ่งพาสามีหรือครอบครัวต่อไป พวกเธอต้องการจะเป็นตัวของตัวเอง

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ผู้แต่งสร้างตัวละครหงส์เป็นผู้หญิงที่มีความกตัญญูและเป็น ผู้หญิงที่ฉลาด เพราะมองไปถึงอนาคตด้วย ในสมัยที่กล่าว ถ้าในเมืองจีน ผู้หญิงไปทำงานข้างนอก ไม่ได้ แต่ที่เมืองไทยเริ่มทำได้แล้ว การที่ผู้หญิงจีนในไทยทำงานที่ข้างนอกได้ เพราะได้รับอิทธิพล จากตะวันตกเข้ามา ดังนั้น ผู้หญิงชาวจีนกล้าปรึกษาเรื่องงานกับผู้ชายใหญ่ ดังที่กล่าวว่า

“ปาจ๋า” หงส์เข้ามานั่งลงใกล้ ๆ ฮั่ว “พอปาเปิดร้านค้าแล้ว ลูกกับอาเลี้ยง
จะเปิดร้านตัดเสื้อกับร้านเสริมสวยด้วยกัน เราเรียนใกล้จะจบหลักสูตรแล้วละ”
ลิ่งตามเข้ามาพูดไหลให้ฮั่ว...

“นะปานะ ให้ลูกเปิดร้านกับเจ้”

ฮั่วถอนหายใจเฮือก หัวใจหวั่นหวิวจนบอกไม่ถูก ฮั่วตอปิดด้วยอารมณ์
ที่แปรปรวน...

“เอาไวให้ถึงเวลาก่อนแล้วไปจะพิจารณาอีกที ปาต้องการให้ลูกทุกคนมี
อาชีพจะได้มีกิจการของตนเอง จะไปก็ไปเถอะ เลิกเรียนแล้ววะซื้อกับข้าวมาด้วย...”

(ดงคอกเหมย. 2544 : 130)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้แต่งได้แสดงบทบาทของผู้หญิงชาวจีนได้เริ่มรู้จักเรื่องพึ่งพาตนเอง
เพื่อเลี้ยงตนเองได้ด้วยตัวการเป็นเจ้าของธุรกิจ ผู้หญิงชาวจีนจึงมีคุณค่าต่อครอบครัวในด้านการทำ
ธุรกิจเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว

นวนิยาย เรื่อง เลดี้เยาวราช ผู้แต่งสร้างตัวละครหยกเป็นลูกผู้หญิงที่พ่อแม่ไม่ชอบ ทำให้หยก
อยากจะพิสูจน์ให้พ่อแม่เห็นว่าลูกผู้หญิงไม่ได้ด้อยกว่าลูกชาย ผู้แต่งสร้างตัวละครหยกอยากไปพัฒนา
ตนเองที่เมืองนอก เพื่อให้ได้ประสบการณ์ใหม่ และนำความรู้มาสร้างธุรกิจให้ตนเอง ดังที่กล่าวไว้ว่า

หยกอยากไปเมืองนอก... ไปไหนก็ได้ ไปเรียนต่อ ไปชุบตัว... ไม่ได้หวัง
ไปขุดทองแต่ก็มีความฝันอยู่ว่าขอไปให้พ้นจากเขาก่อน

หยกอยากไปตั้งตัว... สู้ชีวิตให้เดี๋ยวเห็นว่าลูกผู้หญิงก็เอาดีได้ และหยกจะ
เอาดีด้วยตัวเองไม่ใช่อย่างเดี๋ยวจี๋ทางให้เดิน

(เลดี้เยาวราช เล่ม 1. 2546 : 29)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้แต่งชื่นชมผู้หญิงที่ต้องการจะตั้งตัว โดยที่ไม่ยอมแพ้ชีวิตผู้เขียน
นำเสนอบทบาทของผู้หญิงที่ต้องการเปลี่ยนชะตากรรมของตนเอง ต้องหาทางออกด้วยตนเอง
มีความคิดทันสมัยและมีความกล้าหาญ สร้างอนาคตด้วยตนเอง โดยที่ไม่พึ่งพาครอบครัว หรือสามี
ดังนั้นจึงมีความมั่นใจในตนเองมาก และวางแผนอนาคตของตัวเองเพื่อให้ชีวิตที่มีคุณค่า เรื่องแรก
ต้องทำก็คือความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจ ต่อมาก็คือความเป็นอิสระส่วนตัว ถ้าผู้หญิงคนใดทำ
สองส่วนนี้ จะได้รับความเคารพจากสังคม

บทบาทของผู้หญิงชาวจีนในการทำธุรกิจเล็ก ๆ เป็นแหล่งเพิ่มได้รายได้ให้ผู้หญิงชาวจีน
ช่วยให้ชีวิตของตนเองและครอบครัวมีคุณภาพดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการยืนยันว่าผู้หญิงชาวจีนมี
ความสามารถรับผิดชอบ การทำงานได้ไม่แพ้ผู้ชาย

4.2.5 อยู่ในอาชีพที่ตนชอบ

นวนิยาย เรื่อง ดงคอกเหมย ผู้แต่งสร้างตัวละครหลินให้เป็นคนเรียนเก่ง มีการศึกษาสูง
เมื่อมีความรู้ติดตัวแล้ว จึงทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ต้องการจะเปลี่ยนสถานภาพของตน และที่ต้องการจะ
เรียนเพิ่ม แม้ได้มีโอกาสออกจากบ้านแล้ว ไม่พอใจอยู่ภายในประเทศเท่านั้น ยังต้องการจะไปเปิดหู

เปิดตาที่ต่างประเทศ ส่วนเรื่องความคิดก็เริ่มตามใจตัวเอง ไม่เชื่อฟังตามการจัดการของผู้ใหญ่อีก เพราะรู้ว่าเมื่อแต่งงานไปแล้ว คนที่ต้องอยู่กับพ่อแม่เลือกให้คือตนเอง การแต่งงานแบบนี้ เหมือนกับว่าเล่นพนัน มีความสุขหรือว่ามีความทุกข์ขึ้นอยู่กับโชค ดังนั้น ผู้หญิงที่ฉลาดก็เลยตกลงเลือกกันเอง โดยที่ไม่ว่าผู้ใหญ่จะคัดค้านอย่างไรก็ยืนยันทำตามที่ตนชอบ ดังที่กล่าวว่า

หลินเริ่มร้องไห้ คร. ไม่เคลื่อนยื่นมือมาให้หญิงสาวจับไว้ ต่างกระชับมือกัน และกัน “...ตอนที่อยู่เมืองนอกเรายู่ด้วยกัน” เขาช่วยอะไร ๆ หล่อนเกี่ยวกับการเรียนเขาเป็นคนที่ทำให้หล่อนรู้สึกอบอุ่น

“น้ำไหม...หลินต้องแต่งงานกับเขา หลินถึงได้พาไมเคิลกลับมาด้วย”
ไหมถอนใจด้วยความกังวล...เมินหน้าไป ไม่สบสายตาที่เต็มไปด้วยน้ำตาของตาของหลิน...

“มันเร็วนะ น้ำว่า... ไม่จำเป็นต้องรวดเร็วจนใคร ๆ รับไม่ได้ แม้แต่น้ำเอง...”

“เรารอไม่ได้”

“หลิน”

ไหมจ้องมองหลินอย่างตื่นตระหนก เมื่อหลินเงยหน้าขึ้นสบสายตาของหลินสายตาของหญิงสาวใหญ่ “หมายความว่า...”

“จะน้ำไหม...” หลินพยักหน้า “...หลินกำลังจะมีลูกกับไมเคิล สามเดือนแล้วจ๊ะ...น้ำไหม”

(ดงดอกเหมย, 2544 : 400-401)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้แต่งชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงกำลังแสดงบทบาทความตัวของตัวเอง โดยที่ทำตามความคิดของตนเอง ไม่ว่าจะการเลือกของตนเองจะถูกหรือผิด ผู้แต่งแสดงบทบาทของผู้หญิงชาวจีนที่มีความเข้าใจใหม่ในเรื่องการแต่งงาน พวกเขาเข้าใจในสิ่งที่พวกเขาต้องการ กล้าแสดงความคิดของตนเอง และกล้าแสวงหาความสุขของเธอเอง ผู้หญิงชาวจีนจึงมีค่าต่อสังคมภายนอกมากขึ้น แต่มีค่าต่อครอบครัวลดลง

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ผู้แต่งสร้างตัวละครกิมจูเป็นผู้หญิงชาวจีนที่เรียนเก่ง และก็มีคามฝันของตนเองด้วย ผู้หญิงชาวจีนพยายามที่จะโน้มน้าวผู้ใหญ่ให้สนับสนุนด้านการศึกษา เพื่อให้สิ่งที่เธอทำอยู่มีความหมายยิ่งขึ้น ด้านการศึกษาดังที่กล่าวว่า

“ปาจ๋า...ลูกสอบได้ที่หนึ่ง ครูบอกว่าลูกเรียนได้ดี ลูกน่าจะเรียนต่อปีนี้ เอมสุดท้ายแล้ว ให้ลูกเรียนต่อได้มั๊ยจ๊ะ ปา”

“กิมจู เราเป็นชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวจีนโพ้นทะเลคุ้นเคยกับการค้าขาย เราเดินทางไปทั่วโลกผ่านเส้นทางสายไหมเพื่อการค้า ทำไมไม่ใช้คุณสมบัติพิเศษที่สวรรค์ประทานให้เป็นประโยชน์ ปาอยากให้ลูก ๆ ค้าขาย ทำกิจการของตนเอง

ลูกทุกคนของปาจะต้องมีอาชีพการเรียนหนังสือไทยเรียนไว้เพื่อให้รู้ว่าโลกหมุน
ไปแค่ไหนแล้ว...”

“ปา แต่ลูกอยากเป็นหมอ ลูกไม่ชอบค้าขาย ลูกจะเรียนหมอให้ได้”

(ดงดอกเหมย. 2544 : 182)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้แต่งส่งเสริมบทบาทของผู้หญิงให้ทำในสิ่งที่ตนเองอยากทำ โดยสิ่ง
ที่ทำเป็นสิ่งที่ไม่ขัดต่อคุณธรรมและจริยธรรม ไม่ใช่ทำแต่เรื่องที่ถูกใจผู้ใหญ่นิยม ส่งเสริมผู้หญิงให้มี
อิสระ และเข้าร่วมกิจกรรมสังคม เมื่อทำงานไปแล้ว ผู้หญิงได้รับความเพลิดเพลินจากการทำงานได้
เพราะชีวิต มีสีสันขึ้น ผู้แต่งส่งเสริมผู้หญิงให้มีเป้าหมายของตัวเอง พยายามให้ชีวิตของตนเองเกิด
คุณค่าในโลกนี้ สิ่งที่มีความสุขที่สุดที่จะทำสิ่งที่ตนเองชอบ บางทีผู้หญิงต้องการยืนยันความคิด
ของตนเอง เพื่อให้ชีวิตมีความหมายขึ้น

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า เมื่อได้รับแนวคิดทางตะวันตกเข้ามา ทำให้ผู้หญิงชาวจีนมี
การเปลี่ยนแปลงในเรื่องความอิสระและการศึกษา รวมทั้งด้านการแต่งงานและการทำงานด้วย
ผู้หญิงเริ่มมีความมั่นใจ ผู้แตงนวนิยายไทยได้ส่งเสริมผู้หญิงชาวจีนให้ทำตัวเป็นบุคคลทันสมัย ซึ่ง
เป็นผู้หญิงที่มีการศึกษา มีความอิสระ มีความสามารถในด้านการทำงาน แล้วยังส่งเสริมผู้หญิงต้อง
มีความภาคภูมิใจต่อตนเอง มีความมั่นใจต่อชีวิต และสามารถพึ่งตนเองได้ด้วย ผู้หญิงชาวจีน
ยุคหลังก็รู้ว่า เกิดมาเป็นผู้หญิง หน้าตาของพวกเธอไม่ใช่เป็นเครื่องมือคลอเคลียเท่านั้น ผู้หญิงทำ
มากกว่านี้ได้อีกหลายอย่างพวกเธอรู้ว่าตนเองไม่ได้ด้อยกว่าผู้ชาย ผู้หญิงก็สามารถได้รับการยอมรับ
จากสังคมได้เหมือนกัน แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงชาวจีนเป็นกลุ่มคนที่มีความสามารถ พวกเธอก็ช่วย
พัฒนาสังคมได้ พวกเธอก็เป็นกลุ่มคนที่สำคัญมากสำหรับการพัฒนาทางสังคม ผู้หญิงชาวจีนจึงมี
บทบาทและมีคุณค่าทางสังคมมากขึ้น แต่เริ่มมีบทบาทครอบครัวลดลง

4.2.6 ผู้หญิงต้องการมีการศึกษามากขึ้น

ระดับการศึกษาของครอบครัวมีผลกระทบต่อการศึกษาของครอบครัวและบ้านเมือง เรื่อง
ดงดอกเหมย สร้างตัวละครฮั่วเป็นพ่อที่หวังว่าลูกสาวทุกคนทำการค้าขายกัน เพื่อใช้สิ่งที่เรามีอยู่ให้
เกิดประโยชน์ ซึ่งคนจีนชำนาญการค้าขาย ฮั่วก็หวังลูกทุกคนเป็นแม่ค้ากัน อยากให้ลูกมีความรู้
ด้านภาษาไทย เพื่อสะดวกในการค้าขาย แต่หลินได้รับความคิดแบบตะวันตก เธอจึงอยากไป
ต่างประเทศ เพื่อค้นหาชีวิตใหม่ จึงทำให้ฮั่วผิดหวังมาก ดังที่กล่าวว่า

“ปา”

น้ำตาของหลินรินดวงตาขึ้นมาอีก ความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจประดังกันเข้า
มาอมทับ “ลูกจะสอบชิงทุนไปเรียนที่อเมริกา”

“เชิญ...” ฮั่วกระแทกเสียง” ใครอยากไปไหนทำอะไรก็เชิญ โตแล้วปีกล้อ

ขาแข็งแล้วนี่ มาบอกทำไม...ปาของลื้อเป็นแค่หัวหลักหัวตอ ไม่มีความสำคัญ
ไม่จำเป็นต้องมาบอกหรือกว่าพวกลื้อจะทำไม...ยังงี้”

(ดงดอกเหมย. 2544 : 241)

จากตัวอย่างที่กล่าว ผู้เขียนนำเสนอบทบาทของผู้หญิงที่ต้องการมีการศึกษาที่สูงขึ้น ทำให้
ผู้หญิงได้รู้จักโลกยิ่งขึ้น โลกนี้ต้องให้ออกาสด้านการศึกษาของผู้หญิงให้เท่าเทียมกับผู้ชาย เรื่อง
ดงดอกเหมยแสดงให้เห็นว่า เมื่อความฝันของผู้หญิงชาวจีนเกิดความขัดแย้งกับครอบครัว ผู้หญิง
ก็ตัดสินใจเองว่าเลือกสิ่งใด และควรมีความกล้าหาญในการตัดสินใจขึ้น ผู้หญิงจึงมีคุณค่าต่อสังคม
มากขึ้น แต่กลับขัดแย้งครอบครัวมากขึ้น ทำให้ผู้หญิงมีคุณค่าต่อครอบครัวลดลงด้วย

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ส่งเสริมผู้หญิงชาวจีนในด้านการศึกษา จึงสร้างตัวละครหญิงให้
เป็นคนที่ชอบเรียนแพทย์ แต่ด้วยความมุ่งหมายของจูไม่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อ แต่จูก็ตั้งใจ
จนสอบเรียนต่อคณะแพทย์ได้ ดังที่กล่าวว่า

“กิมจู เป็นอะไรหรือเปล่า ไปทำผิดแล้วโดนปาคุเรื่องอะไรอีกล่ะ”

“น้ำไหม หนูสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ คณะแพทยศาสตร์”

ไหมทิ้งผลไม้ในมือ ตื่นเต้นดีใจ ต่างกับฮั่วที่รับรู้ด้วยความเย็นชา
หงุดหงิด ไหมดึงตัวจูเข้ามากอดไว้ จูโอบกอดไหม ค้มซบความรู้สึกซาบซึ้งในจิตใจ
ของไหมเหมือนไหมเป็นแม่

“จริงหรือ...”

ไหมอุทานตื่นเต้น “กิมจู จูของน้ำเก่งจริง ๆ สอบเข้าแพทย์ได้นี้ก็
หมายความว่าหนูจะต้องเก่งเป็นที่หนึ่ง ต้องเตรียมตัวมาพร้อม แล้วก็ต้อง
เรียนหนักต่อไปอีกหลายปี แล้วหนูก็จะเป็นคุณหมอ”

“น้ำไหม...น้ำไหมดีใจกับหนูจริง ๆ หรือ”

“ดีใจซี ทำไมน้ำจะไม่ดีใจล่ะ ในเมื่อกิมจูของน้ำกำลังจะเดินไปตามถนน
สายที่หนูฝันไว้ เป็นหมอ รักษาคน ไขยากจน ทำงานเพื่อสังคม เป็นความดีที่ดีจะ
ตายไปจ๊ะ”

(ดงดอกเหมย. 2544 : 201-202)

จากตัวอย่างที่กล่าว เราได้เห็นว่า ผู้แต่งแสดงบทบาทของผู้หญิงชาวจีนที่มีโอกาสเรียน
หนังสือเท่าเทียมกับผู้ชายชาวจีน และเรียนเก่งด้วย การได้เรียนหนังสือทำให้ผู้หญิงมีคุณค่าเพิ่ม
มากขึ้น มีสติในการทำงานต่าง ๆ มากขึ้น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษยชาติ ผู้หญิงชาวจีน
ต้องการให้ชีวิตของเธอมีคุณค่าขึ้น

นวนิยาย เรื่อง โบตันกลีบสุดท้าย ผู้แต่งสร้างตัวละครปาหนันให้ได้เรียนถึงมัธยมปลาย

การศึกษาทำให้ผู้หญิงมีความรู้และความคิด เธอก็ยิ่งอยากเรียนสูงกว่านี้ เมื่อผู้หญิงมีความรู้แล้ว ก็อยากมีงานดี ๆ ทำ ไม่อยากอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย พวกเขาต้องการมีความอิสระมากกว่าเดิม แล้วใช้ความรู้ที่เรียนมาเกิดประโยชน์ต่อชีวิต ปาหนันจึงขอพ่อเรียนสูงอีก ดังที่กล่าวว่า

“อาปา เรื่องของอาเจ็กี่ส่วนหนึ่งนะ ส่วนเรื่องของอ้าวก็อีกส่วนหนึ่ง
ถ้าอาปาไม่ให้อ้าวเรียนมหาวิทยาลัย อ้าวจะไปเป็นนางเอกจิวให้คณะอื่น เพราะตั้งแต่
ที่คณะเราลงหนังสือพิมพ์มานะมีหัวหน้าคณะอื่น ไปดักกรออ้าวหน้าโรงเรียนเพื่อชวน
อ้าวไปเป็นนางเอกตั้งหลายคณะ”

(โบตันกลีบสุดท้าย. 2551 : 53)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ความต้องการที่จะเรียนต่อของผู้หญิงชาวจีนมีมากขึ้น การศึกษา ทำให้ผู้หญิงกล้าค้นหาสิ่งๆ ที่ตนเองต้องการ ผู้แต่งชี้ให้เห็นว่า การศึกษาสามารถเปลี่ยนสถานภาพของผู้หญิงได้ ทำให้ผู้หญิงมีคุณค่าเพิ่มขึ้นในสังคม

การศึกษาทำให้ผู้หญิงชาวจีนฉลาดขึ้น พวกเขากล้าแสดงความคิดของตน กล้าคิดถึงสิ่งๆ ที่เขาอยากทำ ทำให้พวกเขาอยากมีชีวิตแบบอิสระ ไม่ถูกใครบังคับ ทำให้ผู้หญิงชาวจีนอยากมีฐานะเท่าเทียมกันกับผู้ชาย รวมทั้งด้านการศึกษาและด้านการทำงาน ตัวละครที่ปรากฏในนวนิยายบางคนได้เรียนหนังสือ จึงมีความคิดทันสมัย และพยายามทำให้ความฝันของตนเป็นไปได้จริง เพื่อให้ชีวิตของตนเองมีค่า จึงทำให้สังคมเห็นถึงคุณค่าของผู้หญิงชาวจีน ไม่ดูถูกผู้หญิงชาวจีนอีก

4.3 บทบาทและคุณค่าของผู้หญิงแบบผสม

ผู้หญิงชาวจีนยุคแรกจะทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ แต่พอมีความคิดตะวันตกเข้ามา ผู้หญิงเริ่มที่จะมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากขึ้น แล้วในฐานะทางเศรษฐกิจก็มีความเปลี่ยนแปลง จึงทำให้สถานภาพของผู้หญิงได้เปลี่ยนไปด้วย ผู้หญิงชาวจีนกลุ่มหนึ่งได้สืบทอดความคิดของชาวจีนแบบเดิมไว้ ในขณะที่เดียวกันก็รับความคิดแบบใหม่ของปัจจุบันไว้ด้วย ผู้หญิงชาวจีนกลุ่มนี้จะมีลักษณะแบบผสม

4.3.1 ลูกสาวที่เชื่อฟังด้วยและต้องการเป็นตัวของตัวเองด้วย

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ยังเสนอว่า ในฐานะเป็นลูก จูเป็นลูกสาวที่มีความคิดสมัยใหม่ มักไม่เชื่อในสิ่งที่ผู้ใหญ่เคยเชื่อเช่นการรักษาอาการปวดท้อง ควรรักษาด้วยยาไม่ใช่การกินน้ำชา จูก็จะบอกดังที่กล่าวว่า

“ปา ปาเป็นอะไรนะ”

“กิมจู ตื่นมาทำไม่ถูก ปาไม้ได้เป็นอะไรหรือก ปาปวดท้องนิดหน่อยนะ
ปาจะลงมากินน้ำชา”

“กินน้ำชาไม้ได้ ไม่หาย ต้องกินยา ต้องไปหาหมอ ปาจำ... โตขึ้นลูกจะเรียน
หมอ ลูกจะรักษาปา ไม้ให้ปาตายเหมือนม้ามะนะจ๊ะ...”

(คงคอกเหมย. 2544 : 135)

จากตัวอย่างที่กล่าว จูเป็นตัวละครหญิงชาวจีนที่มีบทบาทเป็นลูกชาวจีนที่ทำตามใจตนเอง
คือ มีแนวคิดสมัยใหม่ที่ขัดแย้งกับความคิดเดิม แต่ก็มีบทบาทในการทำตามผู้ใหญ่ชาวจีนอยู่เช่นเดิม
คือ เป็นห่วงเป็นใยและคอยดูแลพ่อแม่ในครอบครัวเป็นอย่างดี

ในโลกนี้ พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ได้หวังอะไรจากลูก ความรักของพ่อแม่เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่
ที่สุดในโลกนี้ และเป็นความรักที่เสียสละมากที่สุด พวกเขาให้ชีวิตแก่เรา ความรักของพ่อแม่จะไม่มี
ความรักใดเทียบได้ ความรักของพ่อแม่คือการกระตุ้นแรงจูงใจแก่เรา แต่พ่อแม่กลับไม่ได้หวังให้ลูก
ตอบแทน พวกเขาหวังแค่ได้เจอหน้าลูกเป็นระยะ ๆ นวนิยาย เรื่อง หงส์เหนือมังกร สร้างตัวละคร
หลิวเป็นผู้หญิงที่มีความสามารถมาก เนื่องจากเป็นผู้หญิง แม้นบุคลิกภาพของหลิวจะรักอิสระ
แต่คิดถึงแม่อยู่ เพราะเธอไปเยี่ยมแม่บ่อย หลิวจึงเป็นลูกสาวที่มีอิสระในการทำงานตามใจตน
แต่ก็มีการทำตามผู้ใหญ่ คือ การเป็นลูกกตัญญูดูแลเอาใจใส่แม่อย่างสม่ำเสมอ ดังที่กล่าวว่า

“คืนนี้อ้วจะนอนที่นี่...” อาหลิวเอ่ยคำทำลายความเงียบขึ้น

“คือจริง...” คนเป็นแม่โพล่งคำด้วยความดีใจ

“ต้องนอนกอดอาหะด้วยนะ...” รอยยิ้มเบิกบานของไกล่รุ่ง จนคนเป็น
แม่ล้มเลือนแม่กระทั่งฐานะของลูกสาวว่าอีกฝ่ายเป็นถึงเจ้าแม่อันดับหนึ่งผู้สืบทอด
จากบิดา... นภาพรยิ้มอีกครั้ง... เป็นครั้งแรกในเวลานับสิบปีที่มีรอยยิ้มด้วย
ความรู้สึกเปี่ยมไปด้วยความสุขล้นเช่นนี้มาก่อน...

(หงส์เหนือมังกร. 2547 : 428)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า การส่งเสริมบทบาทของหญิงชาวจีนที่แม่จะเป็นผู้นำในหน้าที่
การงานแต่ไม่ลืม เรื่องกตัญญู หลิวจึงเป็นลูกสาวที่เมื่อมีเวลาก็กลับไปเยี่ยมแม่ นวนิยาย เรื่อง
หงส์เหนือมังกรยังส่งเสริมเราทำเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้พ่อแม่ เพื่อให้พวกเขาสามารถรู้สึก
ในฐานะเป็นลูก เราจำบุญคุณของพวกเขา แต่ทุกคนก็มีวิธีเอาใจคุณแม่ได้แก่ คุยกันกับ
พ่อแม่ ทำงานบ้านให้พ่อแม่ รับประทานอาหารกับพ่อแม่ เป็นต้น เป็นวิธีที่ธรรมดามาก แต่ก็
เป็นเรื่องที่พ่อแม่รักมาก ในความคิดของพวกเขา ถ้าชีวิตของลูกมีความสุข พวกเขาที่มีความสุข
เหมือนกัน พ่อแม่ทำทุกสิ่งเพื่อลูก ในฐานะเป็นลูกในฐานะลูกสาวชาวจีน จึงต้องรู้จักเรื่องกตัญญู
ให้ดี ผู้หญิงชาวจีนแม้จะมีคุณค่าต่อสังคมมากขึ้น แต่ก็ยังคงทำหน้าที่และมีคุณค่าต่อครอบครัว
เช่นกัน

ในสมัยก่อน ครอบครัวจีนส่วนใหญ่ชอบลูกชาย เป็นแนวคิดทางสังคมที่ไม่ยุติธรรมมาก

แนวคิดนี้จำกัดการพัฒนาของผู้หญิง แล้วก็ไม่ให้โอกาสผู้หญิงทั้งในครอบครัวและสังคม บางครอบครัวทำให้เห็นชัดมาก แสดงออกว่ารักลูกชายมากกว่ารักลูกผู้หญิง นวนิยาย เรื่อง เลดี้เขาวราช สร้างครอบครัวแบบนี้ ตัวละครหยกเป็นผู้หญิงที่ไม่ได้รับความรักจากพ่อตั้งแต่หยกยังอายุน้อย แล้ว ในนวนิยาย เรื่อง เลดี้เขาวราช ผู้แต่งรู้จักนิสัยของผู้หญิงได้ดี แม้ว่าจะเข้มแข็งอย่างไร เมื่อเห็นพ่อแม่ไม่มีความสุข ใจของผู้หญิงก็อ่อนได้ ไม่ได้มีความแค้นใจต่อพ่อแม่ ยังเอาใจใส่ ความรู้สึกของผู้ใหญ่อยู่ ดังที่กล่าวไว้

หยกรอจนคนพวกนั้นยอมล่าถอย เดินเข้าไปหาเตียงที่นั่งลงเหมือนหมด
แรง...เห็นเงาน้ำตาในดวงตาเตียง... หยกก็ใจอ่อนลงมา... เตียงไม่ได้พูดอะไรแต่มอง
หน้าหยก...แล้วพยายามเหมือนกลืนสะอื้น... พอหยกเอามือแตะเข้า อาเตียงก็เมินหนี
แต่ไม่ได้สะบัด

(เลดี้เขาวราช เล่ม 2. 2546 : 358)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า วราช ผู้แต่งต้องการนำเสนอบทบาทตัวละครหญิงชาวจีนด้าน คุณธรรมที่ผู้หญิงจีนมีอยู่ ทั้งที่ผู้หญิงชาวจีนจะสามารถออกไปทำธุรกิจของตนเองได้ แต่บทบาทใน ฐานะลูกสาวที่เชื่อฟังพ่อแม่ก็ยังคงมีอยู่ โดยเฉพาะเรื่องกตัญญู ซึ่งแสดงออกด้วยการดูแลเอาใจใส่ และขอโทษเมื่อลูกกระทำผิดฝ่าฝืนคำสั่งสอนของพ่อแม่

สรุปว่า ผู้หญิงชาวจีนกลุ่มนี้จะมียุทธศาสตร์สำคัญคือเรื่องที่คุณใหญ่สั่งไว้ พวกเธอเลือกตามใจ บางเรื่องทำตามที่คุณแม่ต้องการ บางเรื่องก็ทำตามความต้องการของตนเอง ซึ่งจะไม่ทำให้ผู้ใหญ่ ผิดหวัง และตนเองก็มีชีวิตแบบมีความสุขด้วย

4.3.2 ภรรยาแบบดูแลครอบครัวและแบบกล้าแสดงความคิดเห็นของตน

นวนิยาย เรื่อง โบทันกลีบสุดท้าย ผู้แต่งยังสร้างตัวละครหญิงชาวจีนที่ผสมผสานทั้งไทย และจีน ผู้หญิงที่มีลักษณะผสมผสานทั้งไทยและจีนจะกล้าแสดงความคิดเห็นของตน และคนอื่นด้วย ได้แก่ ตัวละครดาหลา ผู้แต่งสร้างตัวละครดาหลาเป็นตัวละครที่ได้การยอมรับทั้งเป็นลูกสาวที่ดี ลูกสะใภ้ที่ดี และภรรยาที่ดีด้วย เธอจัดการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับพ่อแม่ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับพ่อแม่ของสามี และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสามีได้ดีมาก เธอเหมือนจะเป็นคนที่สมบูรณ์แบบ เป็นศูนย์รวมที่สมบูรณ์แบบของมนุษยชาติ ดังที่กล่าวว่า

“พรุ่งนี้วันหยุดอาปากับมาเราจะ ไปเยี่ยมลูกน้องของอาปาที่ปากน้ำ ผมเลย นัดเพื่อนมากินข้าวกลางวันที่บ้าน แล้วก็ชวนเพื่อนดูรูปถ่ายสมัยที่เราเรียนที่ปีนัง กัน คุยกันเป็นส่วนตัวที่ห้องสมุดจนถึงเวลาของว่างตอนบ่าย คุณช่วยผมรับแขก หน่อยนะจ๊ะ”

ดาหลาอึ้งไปเล็กน้อย แต่ก็รีบรับปาก

“ได้ซีคะ...แหม ดิฉันที่วันหยุดนี้คุณอยู่บ้าน”

(โบทันกลีบสุดท้าย. 2551 : 257)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้แต่งชื่นชมบทบาทผู้หญิงจีนที่แต่งงานไปแล้วอย่างคาหลา เพราะว่าเธอควบคุมอารมณ์ได้ดี เธอใช้ความสงบแทนการระเบิดกระเพาะเฟียด ผู้แต่งต้องการจะเตือนผู้หญิงส่วนมากกว่า เมื่อที่ตนเองไม่พอใจกับบางเรื่อง ความว่าความช่วยเหลืออะไรไม่ได้ ความสงบช่วยให้ได้รับความเคารพมากกว่าวิธีร้องไห้ และการพาลหาเรื่องไม่ใช่อาวุธของผู้หญิงสมัยนี้แล้ว แต่ผู้หญิงที่ฉลาดรู้จักได้ว่า การทำความเข้าใจกันจะแก้ปัญหของครอบครัวได้ ผู้แต่งเตือนผู้หญิงพยายามแสวงหาวิธีที่ดีที่สุดมาแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ก่อนทำอะไรหรือพูดอะไรคิดให้รอบคอบเสียก่อน

สรุปว่า ผู้หญิงชาวจีนในฐานะเป็นภรรยาที่รู้จักบทบาทของตนเอง คือ เคารพสามี เชื่อฟังการจัดการของสามีด้วย แต่พอมีโอกาสผู้หญิงก็จะกล้าแสดงความต้องการของตน

4.3.3 อาชีพแบบผสม

4.3.3.1 ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า

นวนิยาย เรื่อง ดงคอกเหมย ส่งเสริมผู้หญิงให้มีกิจการของตนเอง เขาเสนอว่างานผู้หญิงก็เป็นการที่ดี ผู้หญิงก็สามารถทำงานเลี้ยงตนเองได้ เมื่องานที่เราทำได้รับความนิยมนจากสังคมแล้วก็สามารถเกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ นวนิยาย เรื่อง ดงคอกเหมย ตัวละครหงส์เป็นช่างตัดเย็บเสื้อผ้าและงานของเธอก็ได้รับความนิยมนจากสังคม ดังที่กล่าวไว้

ร้านของหงส์กับลี้มีลูกค้าอยู่บ้างประปราย หงส์กำลังวัดตัวลูกค้าเพื่อตัดเสื้อผ้า ลี้กำลังทำผม ขณะที่ร้านขึ้นเก็บผ้าเข้าม้วนเขาชะงักเมื่อเห็นท้าวหิวตะกร้ากับข้าวเข้ามาที่ร้านของหงส์และลี้

(ดงคอกเหมย. 2544 : 197)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้หญิงชาวจีนแบบผสมคือ การมีงานทำ ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้คุณสมบัติของผู้หญิงในการทำ คือ การตัดเย็บเสื้อผ้าและการทำผม ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำให้ผู้หญิงสามารถใช้ชีวิตได้ด้วยตนเอง ทำให้คนอื่นเห็นถึงคุณค่าของผู้หญิง ผู้หญิงมีนิสัยเป็นคนถี่ถ้วนรอบคอบ งานตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นงานที่เหมาะสมกับผู้หญิงมาก ผู้หญิงชาวจีนสามารถทำงาน ทั้งสองอย่างได้ด้วยตนเอง

4.3.3.2 นางเอกจิว

นวนิยาย เรื่อง โบทันกลีบสุดท้าย ผู้แต่งสร้างตัวละครปาหนันเป็นผู้หญิงเกิดในครอบครัวที่แสดงใจ แล้วก็เป็นคนสืบทอดใจ ใจเป็นวัฒนธรรมของชาวจีน เป็นวัฒนธรรมที่เต็มไปด้วยมนต์เสน่ห์ของศิลปะของการแสดง จึงได้การยอมรับจากกลุ่มคนจีน นางเอกใจเป็นอาชีพที่สืบทอดมาเป็นเวลานานในประเทศจีน ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่น ปาหนันก็มีอาชีพที่เพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว ดังกล่าวไว้ว่า

ด้านการแสดงใจนั้นปาหนันก็เก่งขึ้นทุกวัน ๆ และรู้จักโปรยเสน่ห์เพื่อเรียกเงินพิเศษจากผู้ชมที่มีฐานะดี โดยเฉพาะหนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่ที่เต็มใจหยิบยื่นรางวัลพิเศษให้กับนักแสดงทุกคนที่พวกเขาชื่นชอบ ปาหนันจะได้รางวัลพิเศษมากกว่าใคร โดยเฉพาะเมื่อเธอมีโอกาสรู้จักกับเสี่ยเตาเจ้าของร้านทองร้านหนึ่งในเยาวราชซึ่งเขาจะกำหนดเธอด้วยสร้อยคอทองคำบ้าง สร้อยข้อมือบ้าง เมื่อเธอมาชมเรื่องที่เขาส่งชอบเป็นพิเศษ

(โบทันกลีบสุดท้าย, 2551 : 69-70)

บทบาทของผู้หญิงในฐานะนางเอกใจนี้เป็นบทบาทแบบผสม คือ ยังคงมีอาชีพที่เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนคือการแสดงใจ ผู้หญิงชาวจีนที่มีบทบาทเป็นนางเอกใจ จึงมีคุณค่าในการเป็นผู้สืบทอดและรักษาวัฒนธรรมอันมีคุณค่าของชาวจีนและมีคุณค่าในฐานะผู้หาเลี้ยงครอบครัวด้วย

สรุปว่า ผู้หญิงชาวจีนกลุ่มนี้จะพยายามทำแต่อาชีพที่ไม่ขัดใจความต้องการของผู้ใหญ่ ในขณะที่เดียวกันยังตอบสนองความต้องการของตนเองด้วย ซึ่งจะทำอาชีพที่ทั้งผู้ใหญ่พอใจและตนเองก็รับได้ด้วย

4.3.4 มีแนวคิดเป็นผู้สืบอาชีพของครอบครัว

การสืบทอดอาชีพของครอบครัวเป็นเรื่องใหญ่ คนที่มีสิทธิ์ทำหน้าที่นี้ได้มักจะเป็นลูกหลานของตระกูลนั้น โดยเฉพาะลูกชายยังมีสิทธิ์ เพราะว่าอนาคตของอาชีพของครอบครัวเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ดังนั้น เวลาเลือกคนสืบทอดก็ต้องพิจารณาให้ดี

นวนิยาย เรื่อง ดงดอกเหมย ผู้แต่งสร้างตัวละครเฮียงเป็นลูกผู้หญิงที่สนับสนุนกิจการของพ่อ และยอมเป็นคนสืบทอดกิจการบ้านด้วย ผู้แต่งชื่นชมคุณธรรมของจีน ชาวจีนถือเรื่องกตัญญูมาก แม้เฮียงเป็นลูกผู้หญิง ในครอบครัวเธอไม่มีพี่น้องผู้ชาย เธอก็ทำตัวเป็นคนสืบทอดกิจการของครอบครัว เพื่อช่วยลดภาระของพ่อโดยเริ่มต้นจากการ เป็นผู้ช่วยยกของ ดังที่กล่าวไว้ว่า

ฮั่วและเฮียงกำลังวุ่นวายค้าขาย เฮียงแบกลังสินค้าออกไปใส่รถบรรทุก

สินค้า...

(คงคอกเหมย. 2544 : 200)

จากตัวอย่างที่กล่าวได้เห็นว่า บทบาทของสิ่งที่ลูกผู้หญิงสามารถทำได้ดีเหมือนกัน นั่นคือ ลูกผู้หญิงก็สืบทอดกิจการของครอบครัวได้ แล้วลูกผู้หญิงส่วนใหญ่มีข้อดีอย่างหนึ่งคือ คิดถึงผู้ใหญ่เสมอ เพื่อให้อุทิศจิตใจของตัวเองเชื่อมโยงกับความต้องการครอบครัว ลูกผู้หญิงเสียสละได้ แล้วก็รู้ว่าตนเองจะทำอะไร การที่ผู้หญิงจินตนาการความหวังจะสืบอาชีพของครอบครัวได้ ทำให้ผู้ใหญ่พอใจ โดยเฉพาะในครอบครัวที่ไม่มีลูกผู้ชาย นอกจากนี้ยังสร้างโอกาสให้แก่ผู้หญิง ทำให้ชีวิตของตนมีคุณค่า และก็สร้างฐานะให้แก่ตนเองได้ด้วย

นวนิยาย เรื่อง หงส์เหนือมังกร ผู้แต่งสร้างตัวละครหลิวเกิดในครอบครัวไม่ธรรมดา ซึ่งพ่อของหลิวเป็นเจ้าของอันดับหนึ่ง การที่มีพ่อแบบนี้จะมีผลกระทบต่อลูก หลิวเป็นคนเข้มแข็ง มีความกล้าหาญเหมือนพ่อ ทำให้ความฝันของหลิวไม่ธรรมดาเหมือนกัน ซึ่งเธอต้องการจะเป็นเจ้าแม่คนหนึ่งของวงการ เธอมั่นใจว่าความฝันของเธอจะกลายเป็นความจริงได้ ดังที่กล่าวว่า

‘มีผู้หญิงอยู่ในกลุ่มสมาชิกหรือเปล่าคะ?’ เธอเคยถามอาเตีย และเธอก็ได้คำตอบที่เป็นคำตอบชัดเจนยิ่ง... ‘ไม่มี’ คนตอบหัวเราะ ‘เรื่องหมาก็บอกอยู่แล้วว่า เป็นมังกรไม่ใช่หงส์...’

‘ก็ไม่ใช่ธรรมชาติคะ?’ หลิวจำได้ถึงความรู้สึกไม่ยินยอมที่กรุ่นอยู่ในใจ...

‘ไม่รู้สิ ตลอดเวลาที่ผ่านมายังไม่เห็นมีผู้หญิงคนไหนกล้าเดินเข้าไปสักคน...’ คนพูดหัวเราะ แต่คนเป็นบุตรเน้นคำด้วยความมาดหมาย...

‘ถ้าเป็นอ้าวละก็... เป็นไงเป็นกัน ต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าผู้หญิงก็ทำได้’

(หงส์เหนือมังกร. 2547 : 415-416)

จากตัวอย่างได้เห็นว่า ผู้แต่งนำเสนอบทบาทผู้หญิงในฐานะผู้นำในวงการนักแสดง ทำให้ผู้หญิงมีคุณค่าต่อสังคมมากขึ้น

ตามปกติ คนที่เป็นคนสืบทอดกิจการครอบครัวมักจะเป็นลูกชาย แต่ลูกสาวชาวจีนก็ทำหน้าที่นี้ได้เหมือนผู้ชาย บางคนก็ยังทำดีกว่าลูกชายหลายเท่า เพราะนิสัยของลูกสาวคือมีความละเอียด จึงพิจารณาเรื่องต่าง ๆ รอบคอบกว่าลูกผู้ชาย นอกจากนี้ ผู้หญิงชาวจีนยังมีความรับผิดชอบสูง จึงประสบความสำเร็จได้ การที่ผู้หญิงชาวจีนเข้าร่วมกิจกรรมสังคม ทำให้พวกเธอมีฐานะทั้งในครอบครัวและสังคม พวกเธอได้มีโอกาสแสดงบทบาทและคุณค่าในการที่เป็นผู้หญิง ดังนั้น สังคมควรให้โอกาสผู้หญิงบ้าง ผู้แต่งเรียกร้องให้หันมามองถึงความสามารถของผู้หญิงบ้าง